

Szkoła Podstawowa .....

**INNOWACJA PEDAGOGICZNA:
ORGANIZACYJNO – METODYCZNA**

„Obserwuję, eksperymentuję”
(Jak rozwijać zainteresowania biologiczne?)

Autor: dr Kinga Wierzbicka

Data wprowadzenia: ...

Data zakończenia: ...

Zakres innowacji:

Adresatami innowacji są uczniowie klasy piątej. Czas realizacji innowacji obejmuje rok szkolny ... z możliwością jej kontynuowania w następnym roku szkolnym. Zajęcia innowacyjne odbywać się będą w ramach zajęć dodatkowych, jako element godziny lekcyjnej, raz w tygodniu. Niniejsza innowacja ma na celu szerzenie idei biologicznych z wykorzystaniem obserwacji, eksperymentów i gier dydaktycznych. Ma ona zachęcać i motywować uczniów do nauki biologii.

Motywacja wprowadzenia innowacji:

Innowacja „Obserwuję, eksperymentuję” (Jak rozwijać zainteresowania biologiczne?) jest moją odpowiedzią na zwiększenie zainteresowania biologią, a także wyjście naprzeciw wymogom edukacyjnym zawartym w aktualnej podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego.

Na podstawie wieloletnich obserwacji oraz przeprowadzonych diagnoz w pracy w szkole podstawowej zauważyłam, że uczniom najbardziej brakuje zajęć praktycznych, których nie ma czasu przeprowadzić na lekcji. Dlatego też główną przyczyną opracowania innowacji z tego przedmiotu była potrzeba przeprowadzenia przez uczniów doświadczeń i eksperymentów wykonanych pod okiem nauczyciela .

Opis innowacji:

I. Wstęp

Głównym powodem opracowania innowacji „Obserwuję, eksperymentuję” (Jak rozwijać zainteresowania biologiczne?) było przekonanie o istotnym znaczeniu zajęć praktycznych w zdobywaniu wiedzy oraz umiejętności z biologii. Uczniowie na zajęciach mogliby samodzielnie wykonywać doświadczenia, eksperymenty, hodowle, obserwacje mikroskopowe, a co za tym idzie rozwijać swoje pasje i zainteresowania z jednoczesnym kształtowaniem licznych umiejętności przedmiotowych. Także czas lekcji nie pozwala na przeprowadzenie większej liczby doświadczeń, co powoduje, że umiejętność obserwacji i opisu oraz wyciągania wniosków z przeprowadzonego eksperymentu czy doświadczenia nie jest

na wysokim poziomie. Stąd pomysł zajęć, na których uczniowie będą mieli możliwość wykonywania samodzielnie (pod opieką nauczyciela) ciekawych doświadczeń i obserwacji. Opracowana innowacja uwzględnia (w różnym stopniu) rozwijanie i kształtowanie kompetencji kluczowych. Innowacja opracowana została w oparciu o program nauczania biologii w szkole podstawowej - „Puls życia” autorstwa A. Zdziennickiej oraz doświadczenia w ramach konkursu przyrodniczy Świetlik. Zajęcia skierowane są do uczniów szkoły podstawowej, ponieważ to w tym czasie procesu kształcenia rozwijają się najważniejsze predyspozycje, zainteresowania i talenty.

II. Założenia ogólne

1. Innowacja skierowana jest do uczniów klasy 5 ....
2. Główne założenia pracy na innowacyjnych zajęciach:
  - wykorzystanie wiedzy biologicznej uczniów do przeprowadzenia obserwacji,
  - zapoznanie uczniów ze sprzętem laboratoryjnym podczas doświadczeń,
  - wdrożenie pracy metodą obserwacji i eksperymentu.

III. Cele innowacji

Cel główny: rozwój i doskonalenie umiejętności praktycznego zdobywania wiedzy z zakresu biologii

Cele szczegółowe:

- przygotowanie uczniów do konkursu przyrodniczego Świetlik, wojewódzkiego konkursu ekologicznego „Na ratunek Ziemi”;
- przygotowanie hodowli kwiatów, ziół i nowalijek w ramach szkolnego konkursu „Wiosenne ogródki Szkolne”;
- wykonanie plakatów i gazetek w ramach akcji: Sprzątanie Świata, Gwiazdka dla Zwierzaka, Dzień Ziemi;
- wiedza z zakresu hydrologii i ciekawostek biologicznych wykorzystywana podczas gier dydaktycznych

- swobodne posługiwanie się podstawowym sprzętem laboratoryjnym i mikroskopowym,
- prowadzenie obserwacji makroskopowych i mikroskopowych,
- formułowanie hipotez i problemów badawczych wykonywanych doświadczeń,
- twórcze rozwiązywanie problemów,
- efektywna współpraca w grupie.

IV. Metody i formy

- doświadczenia,
- obserwacje makroskopowe i mikroskopowe,
- projekty,
- gry i zabawy.

V. Przewidywane osiągnięcia (korzyści wdrożenia innowacji)

Uczniowie:

- ✓ Zdobywają wiedzę w sposób kreatywny, gdyż przeprowadzają obserwacje i doświadczenia,
- ✓ Wykorzystują możliwości jakie daje im współpraca zespołowa,
- ✓ Mają możliwość korzystania ze sprzętu laboratoryjnego,
- ✓ Uczą się praktycznego zdobywania wiedzy z biologii,
- ✓ Rozwijają zainteresowania przedmiotowe,
- ✓ Rozwijają samodzielność, odpowiedzialność,

VI. Tematyka zajęć

Innowacja organizacyjno-metodyczna polegać będzie na przeprowadzaniu zajęć dla kilku osobowej grupy z wykorzystaniem twórczych metod nauczania. Eksperymentowanie, badanie, odkrywanie, formułowanie pytań badawczych, gry i zabawy będą podstawą działania. Nauczyciel pełnił będzie rolę moderatora, kierując aktywnością uczniów, zaspokajając jednocześnie ich potrzeby i ciekawość.

VII. Ewaluacja

W celu uzyskania informacji zwrotnej nauczyciel przeprowadzi:

- ankietę dotyczącą opinii uczniów na temat prowadzonych zajęć
- rozmowy indywidualne i grupowe z uczniami,

Szczegółowa analiza wyników pozwoli ocenić stopień realizacji zamierzonych celów. Działania te pomogą wyciągnąć wnioski, zaplanować pracę i ewentualnie zmodyfikować metody pracy. Podjęta zostanie także decyzja o ewentualnej kontynuacji innowacji w tej grupie.

VIII. Spodziewane efekty

Wpływ na uczniów:

- ✓ Rozwój kompetencji kluczowych ucznia,
- ✓ Zaangażowanie uczniów podczas pracy zespołowej,
- ✓ Ukierunkowanie uczniów na pogłębianie wiedzy biologicznej poprzez obserwację i eksperymenty,
- ✓ Udział w akcji Gwiazdka dla Zwierzaka, Wiosenne Ogródki Szkolne, Dzień Ziemi,
- ✓ Udział w konkursach: Wojewódzki Konkurs Ekologiczny, Konkurs Ogólnopolski Świetlik.

Wpływ na pracę szkoły:

- ✓ Podnoszenie jakości pracy szkoły poprzez uatrakcyjnienie zajęć,

- ✓ Indywidualizacja nauczania – podnoszenie wyników edukacyjnych uczniów,
- ✓ Promocja szkoły w środowisku lokalnym.

IX. Podsumowanie

Niniejsza innowacja ma na celu zaprezentowanie korzyści płynących z pracy z uczniami w małej grupie, a także jak praktyczne poznawanie przyrody (obserwacja, eksperyment) może rozwinąć zainteresowania ucznia.

załącznik nr 1

ANKIETA EWALUACYJNA INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ SKIEROWANA DO UCZNIÓW

Drogi Uczniu!

Interesują mnie Twoje uwagi o prowadzonych przeze mnie zajęciach. Twoja opinia pozwoli mi na wyeliminowanie błędów oraz uwzględnienie Twoich sugestii. Ankieta jest anonimowa. Będę wdzięczna za szczerą odpowiedź. Dziękuję.

ODPOWIEDZ NA PONIŻSZE PYTANIA, ZAZNACZAJĄC KÓLECZKIEM WYBRANĄ PRZEZ SIEBIE ODPOWIEDŹ: TAK LUB NIE.

PYTANIE		ODPOWIEDŹ	
1.	Czy chętnie uczestniczyłeś/aś w zajęciach?	TAK	NIE
2.	Czy przychodziłeś/aś na zajęcia przygotowany?	TAK	NIE
3.	Czy treści przekazywane na zajęciach były według Ciebie przedstawiane w sposób zrozumiały i interesujący?	TAK	NIE
4.	Czy forma prowadzonych zajęć była dla Ciebie ciekawa?	TAK	NIE
5.	Czy sposób prowadzenia zajęć przez nauczyciela pozwolił Ci aktywnie uczestniczyć w zajęciach?	TAK	NIE
6.	Czy w czasie zajęć mogłeś samodzielnie zdobywać wiedzę?	TAK	NIE
7.	Czy mogłeś obserwować rezultaty swojej pracy?	TAK	NIE
8.	Czy ćwiczenia, zadania, gry, eksperymenty były trafnie dobrane i pozwoliły Ci lepiej zrozumieć omawiane zagadnienia.	TAK	NIE
9.	Czy Twoim zdaniem zajęcia te powinny być kontynuowane w następnym roku szkolnym.	TAK	NIE

10. Wymień jedno zajęcie, które podobało Ci się najbardziej i napisz dlaczego?

.....
.....

11. Wymień zagadnienia, które sprawiły Ci najwięcej trudności.

.....
.....

12. Podaj zagadnienia, o które chciałbyś/chciałabyś uzupełnić te zajęcia?

.....
.....

Bibliografia

Innowacja w praktyce szkolnej Stefania Misiarek wicedyrektor ODN w Poznaniu specjalista ds. ewaluacji

INNOWACJA PEDAGOGICZNA: METODYCZNA Między zabawą a biologią i chemią, czyli Szkiełko i Oko – przez działania do wiedzy Monika Frukowska, Renata Gut

Innowacja pedagogiczna w szkole, Wydawnictwo Nowa Era Twoje mocne strony